

N:o 58.

Ank. till Riksd. Kansli den 3 Maj 1884, kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition, angående kronohemmanet Norrbackas upplåtande på vissa vilkor till sällskapet Eugeniahemmet.

(I. A.)

Enligt hvad af en till Riksdagen den 25 nästlidne April aflåten nådig proposition (N:o 40) inhemtas, hade styrelsen för sällskapet »Eugeniahemmet», hvilket sällskap enligt dess stadgar hade till ändamål att bereda bostad, vård och underhåll åt fattiga, obotligt sjuka och vanföra barn från så väl Stockholm som det öfriga Sverige, i en till Kongl. Maj:t ingifven skrift, jemte tillkännagifvande att styrelsen med nuvarande arrendatorn af det till midfastan år 1898 utarrenderade kronohemmanet Norrbacka i Solna socken och Danderyds skeppslag af Stockholms län träffat vilkorligt aftal om öfvertagande af arrenderätten till samma hemman, i underdånighet anhållit, att sällskapet äfven efter nu löpande arrendeperiods utgång måtte, så länge Eugeniahemmet utöfvade sin verksamhet för vårdande af fattiga, obotligt sjuka och vanföra barn, bibehållas vid arrendet af ifrågavarande hemman emot utgörande af nu stadgad arrendeavgift och öfriga vilkor enligt gällande arrendekontrakt med de tillägg deri, som kunde af bifall till

ansökningen påkallas, dock utan rätt att arrendet å annan öfverlåta och mot skyldighet att, i händelse sällskapet berörda verksamhet komme att upphöra eller hemmet i en framtid förflyttades till annan plats, hemmanet å påföljande fardag, utan särskild uppsägning, till kronan i kontraktsevenligt skick afträda.

Till stöd för denna ansökning hade anförts: att för ett fullständigt uppnående af sällskapet ändamål visat sig mer och mer behöfligt att utvidga sjukhemmet, i hvilket för närvarande 31 barn vårdades, samt att förflytta hemmet, hvilket sedan den 1 Juni 1882 varit förlagdt i närheten af Sundbybergs jernvägsstation, till hufvudstadens närmaste granskap; att hemmanet Norrbacka befunnits framför andra lägenheter lämpa sig för sällskapet ändamål så väl i följd af dess omedelbara närhet till hufvudstaden, hvars egoområde hemmanet angränsade, som genom sundt läge och tillgång på tjenliga byggnadsplatser; att hemmanets areal, utgörande 10 tunnland 11,3 kappland, väl kunde synas större, än som erfordrades för ett sjukhem, men att för sällskapet vore af vigt att kunna förfoga öfver ett någorlunda stort område för att dels kunna förhindra uppförandet af byggnader och för de sjuka störande inrättningar i hemmets omedelbara granskap, dels bereda behöfligt utrymme för dem bland de sjuka barnen, som under den mildare årstiden kunde vistas i det fria, likasom ock på det att anstaltens framtida utveckling icke måtte förhindras genom bristande utrymme; samt att för hemmanets användning för ändamålet erfordrades byggnader och andra anordningar, hvilka komme att taga i anspråk betydliga kostnader, dem sällskapet icke vågade å hemmanet nedlägga, utan att hafva till detta erhållit tryggad besittningsrätt för framtiden. Af ett ansökningen i afskrift bifogadt, mellan styrelsen för Eugeniahemmet och den nuvarande arrendatorn af hemmanet Norrbacka upprättadt kontrakt hade inhemtats, att den sistnämnde, under förutsättning att det nu utaf styrelsen sökta medgifvandet erhöles, för tiden från början af månaden näst efter den, då detta medgifvande blefve styrelsen delgifvet, till utgången af nu löpande arrendeperiod, den 14 Mars 1898, på styrelsen öfverlätit sin arrenderätt till hemmanet tillika med arrendatorn enskildt tillhöriga hus och hägnader derstädes, emot en ersättning i ett för allt af 27,000 kronor, att erläggas vid hemmanets tillträdande.

Efter det utlåtande i ärendet afgifvits från så väl t. f. domänintendenten i länet, hvilken upplyst, att hemmanet, för hvilket nuvarande arrendet utgjorde 850 kronor, år 1882 bevillningstaxerats till 16,200 kronor, som

ock Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och Domänstyrelsen, hvilka samtliga myndigheter tillstyrkt bifall till ifrågavarande hemmans upplåtande till ofvanbemälda sällskap, har Kongl. Maj:t, då det syntts önskligt, att detta sällskap måtte blifva i tillfälle att på ett ändamålsenligt sätt fullfölja och i möjligaste mån utvidga den välsignelsebringande verksamhet, som af sällskapet utöfvades, och den uppoffring af statsverket, som ett bifall till den underdåniga ansökningen kunde föranleda, skulle komma att inskränka sig dertill, att arrendeafkomsten af det ifrågavarande hemmanet för framtiden bibehölles vid sitt nuvarande belopp, nu föreslagit Riksdagen att medgifva, att kronohemmanet Norrbacka måtte efter nu löpande arrendeperiods utgång den 14 Mars 1898 för det ändamål, den underdåniga ansökningen afsåge, på arrende för all framtid upplåtas till styrelsen för sällskapet Eugeniahemmet emot nu stadgad arrendeafgift och öfriga vilkor enligt nu gällande arrendekontrakt med de ändringar och tillägg deri, som påkallades af den föreslagna upplåtelsens beskaffenhet, samt med iakttagande att sällskapet skulle vara skyldigt att, derest hemmanet erfordrades för något statens ändamål eller sällskapets verksamhet upphörde eller hemmanet användes för annat ändamål, än i den underdåniga ansökningen angifvits, till kronan afträda hemmanet å första fardag, som infölle två år efter det uppsägning å kronans sida verkstälts, men å andra sidan vara berättigadt att, om sällskapet så önskade, afträda hemmanet efter uppsägning, som skulle ega rum minst två år före fardag.

Stats-Utskottet, till hvars förberedande handläggning detta ärende blifvit remitteradt, får, efter tagen del af de till ärendet hörande handlingar, med afseende å det samhällsnyttiga ändamål, för hvilket sällskapet Eugeniahemmet verkar, hemställa,

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 3 Maj 1884.

På Stats-Utskottets vägnar:

Gustaf Sparre.